

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Fidei Professionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

et aliis ad not. in l. ingenuum de statu hom. per Bart. Salyc. & alios in l. 2. C. quibus res ind. & pro decif. ista facit decif. 11. de probat. in antiq. maxime quia non erat in casu nostro proprie obiectus, ex quo stante familiaritate intrabat gratia illius ad decif. 18. de except. in antiq. cum seq. & Felin. in c. cum olim col. pen. de rescript.

NOTABILIA, ET COMMVNIA IN MATERIA FAMILIARITATIS.

Notandum est secundum D. Ioan. Mariam Nouarium in sua eloquenti praxi electionis, & variationis fori section. 2. quæst. 36. num. 7. quod per Constitutionem 78. & 79. Pauli III. nec non per constitutionem 44. Iulii III. veri familiares, & continui Papæ commensales dicuntur omnes Referendarii, & alii Officiales, & ex palatio Apostolico panem habentes Prothonotarii, Subdiaconi, Auditores Rotæ Acoliti, Scutiferi, Secretarii literarum Apostolicarum, Scriptores, Cubicularii, ac Milites Sancti Petri, relique officiales Romano Pontifici pro tempore existenti in palatio deseruiantes, aut custodiam facientes, licet in eodem non habitauerint, nec habitent, nec forsan habitabunt, nec in Tinello comedant, nec comedant, nec in futurum forsan comedant, verique familiares, & continui commensales censentur.

Itaque secundum eundem Nouarium ubi supra regulis tam editis, quam edendis de veris familiaribus & continuis commensalibus Papæ quoad omnia subiiciantur, etiam quoad hoc ut soli Romani Pontifices occurrentibus vacationibus, beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum, vel obtinendorum qualitercumque qualificatorum providere, & de illis disponere debent in omnibus, & per omnia, ac si Referendarii, & officiales prædicti in palatio Apostolico habitassent, & in tinello verè, & realiter comedissent.

Similiter teste eodem solertissimo D. Nouario ad reservationis effectum ac ad alios effectus dicuntur veri familiares & continui Commensales Papæ officiales, seu scriptores Archiuii Romanæ curiæ, ut patet ex Bulla Iulii II. super erectione collegii dictorum officialium emanata sub 7. Kalendas Decembris Anni 1550. quæ Bulla est inserta confirmata, declarata in Constitutione Leonis X. quæ est in Bullario 6. in ordine inter constitutiones eiusdem Papæ incipien. lex Ministerii pastoralis, nec non per constitutionem 18. Pauli III. incipientem Romani Pontificis. Per Pium V. in sua constitutione 89. incipienti pridem, per quas constitutiones apparet esse concessa dicto collegio, & officialibus non modica priuilegia, gratias, ac prærogatiuas, & de nonnullis illarum vide Acchil. de Graffis decif. 4. de constitution. Caputaq. decif. 215. par. 3. Mohedanum decif. 2. & 5. de testamen. Pute. decif. 304. lib. 1. & decif. 414. lib. 2.

Item dicuntur tales veri familiares, & continui commensales sancti Petri per constitutionem 23. Pauli III. a Iulio III. confirmatam per suam constitutionem 4. ut ait idem Nouarius ubi supra in d. q. 36. ubi dicit, quod de Militib. Sancti Petri ultra supradictas est constitutio 16. Clement. VII. & constitutio 3. Pauli III. & constitutio 46. Pij IV.

Item de Cubiculariis, & Scutiferis est Constitutio 14. Leonis X. & est Constitutio Pauli III. de quibus meminit idem Nouar. in sua praxi electionis, & variationis fori d. q. 36. vers. Item de Cubiculariis.

Item Milites Lauretani ut legitur in Constitutione Sixti V. 16. de qua meminit idem Nouar. ubi supra.

Item Commissarium Camerae ut per constitutionem 44. Sixti V. quam allegat idem Nouar. in loco proxime allegato.

Item Thesaurarius Datarie, ut in constitutione 49. Sixti V. de qua meminit idem Nouar. ubi supra, qui idem conclusiue dicit de omnibus officialibus Cancellariæ Apostolicæ, ut ibi videre poteris in facti contingentia, quia benè habes, multa in materia per ipsum congesta.

PRAXIS FIDEI PROFESSIONIS.

RESOLVT. CXCVIII.

- 1 Prouisus de beneficio, curam animarum habente, in manibus Episcopis, vel eius generali Vicario, vel si de Canonicatus, vel alia Cathedrali Ecclesia dignitate, etiam in capitulo fidem profiteri tenetur.
- 2 Referitur constit. Greg. 14. & Pij IV. de forma inquisitionis supra promouendis ad Ecclesiæ regimina, Doctoratum, & similia, & que ab usu recesserunt.
- 3 Prælatus, etiam Regulares fidei professionis iuramentum præstent.

A quibus sit emittenda fidei professio.

- 1 Prouisus de quibuscumque beneficiis curam animarum habentibus in manibus Episcopis, vel eo impedito coram generali eius vicario, seu officiali, & prouisus de Canonicatibus, & Dignitatibus ex Ecclesijs Cathedralibus non solum coram Episcopo, seu eius officiali, sed etiam in capitulo professionem fidei facere tenentur intra duos menses ad minus a die adeptæ possessionis, alioquin fructus non faciunt suos, nec illis possessio suffragatur ex decreto S. Concilij Trident. sess. 24. de refor. c. 12. vers. prouisus etiam, tradunt Fuscus de visit. lib. primo cap. 5. num. 15. & lib. 2. cap. 3. numero 4. Paris. de resig. benef. lib. 8. quæst. 9. a num. 121. & lib. 10. q. 9. Rodriquez in summa prim. tom. cap. 19. n. 7. & nouissime P. Ledesma in sum. 2. par. tract. 1. cap. 4. 10. conclus. Quæ etiam fidei professio facienda est a promouendis ad Episcopatus & dignitates concistoriales iuxta d. Concil. Trident. sess. 24. de refor. c. 12. & constit. Greg. 14. de forma faciendi processus & inquisitiones super promouendis ad regimina Ecclesiarum, & a promouendis ad Doctoratum vel aliud gradum, & a professoribus, seu lectoribus alicuius scientiæ, vel artis liberalis iuxta constitut. 112. Pij IV. de doctorum promotione, & forma professionis fidei. Quæ tamen constitutio non videtur recepta in his Regnis quoad professores, seu lectores, nec quoad gradum Baccalaureatus, nec etiam benè quoad gradum licentiæ, nec quoad processum, seu informationem, de qua ibi illo modo. Et prædicta professio fidei fieri debet iuxta formam traditam a Pio IV. in d. constit. & in constit. 114. super forma iuramenti professionis fidei, ubi id extendit ad quoscunque prælatos regulares, & tradit Nauar. conf. 10. de iure iur. Paris d. quæst. 9. nu. 3. & Rodriquez supra, & quæst. regularium 2. to. q. 72. art. 1. Quod videtur debere intelligi de prælatis perpetuis, loquitur enim de his, quibus de Monasteriis prouidetur, quamuis de omnibus etiam temporalibus id intelligat Ledes. supra 1. conclus. qui tamen ait in aliquibus religionibus id non seruari, sed esse consuetudinem in contrarium, quam ipse improbat.

RESOLVT. CXCVI.

- 1 Admissus, & ordinatus sacris ordinibus præsumitur idoneus ad beneficia simplicia, etiam sine nouo examine.
- 2 Concil. Tri. Sess. 14. c. 3. intelligitur etiam non posse examinare promotos a prædecessore, nisi aliquid de nouo superueniret.

3 Qui semel fidei professionem facit circa vnam parochialem, canonicatum & c. ad secundo obtinendum, denuo profiteri tenetur S. Congr. Resp.

An qui semel emisit professionem fidei, in electione parochialis, vel canonicatus teneatur denuo emittere in adeptione alterius parochialis, vel canonicatus.

An qui semel emisit professionem fidei in electione parochialis, vel canonicatus teneatur denuo emittere in adeptione alterius parochialis, vel canonicatus & primo intuitu videbatur dicendum, quod non, vt dicimus a simili de examinato, quod eo ipso quod aliquis sit admissus, & ordinatus sacris ordinibus praefertur habilis, & idoneus ad beneficia simplicia, ita vt nouo examine opus non sit cap. accepimus 13. de etate, & qualitate ibi quos a te, vel praedecessoribus tuis ordinatos fuisse constaret, & praefertim quoad obtinendum beneficium debes idoneos reputare, quos ad ordines suscepisti, & notat ibi Hostiens. num. 12. Io. Andr. num. 13. Ant. de Butr. num. 8. & 12. Abb. num. 3. & 6. Idem Abb. in cap. fin. num. 5. in fine Lambert. de Iurepatr. lib. 2. part. 1. quaest. 10. art. 2. num. 5. Rebuff. in praxi tit. de rescripto in forma communi pauperum num. 12. Boer. decif. 149. num. 16. Caputaquen. decif. 367. par. 2. per totam. Rota decif. 16. n. 1. par. 2. diuersi. Neque Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 3. de reformatione in contrarium disposuit, vt censuit Sacra Congregatio super illius Canonis declaratione dum dixit Episcopus non potest examinare promotos, a suo praedecessore nisi post promotionem aliqua noua causa superuenierit, vt in cap. accepimus de etate, & qualitate, & iterum congregatio censuit non comprehendere examinatos, & promotos ad sacros ordines a praedecessoribus Episcopis, nisi noua causa post promotionem superueniat. Hinc est quod semel examinatus, & approbatus ad vnum beneficium simplex, non amplius examinatur ad aliud simile, idem est si semel sit approbatus ad Canonicatum, vel dignitatem in Collegiata non amplius examinatur ad similem Canonicatum, vel dignitatem in alia collegiata, similiter semel approbatus ad Curatum, vel canonicatum, vel dignitatem in cathedrali non ultra examinatur ad simile, vel simile.

Contrarium tamen est verius vt scilicet canonicus teneatur eam denuo emittere in adeptione alterius parochialis, vel canonicatus seu dignitatis, vt patet ex generalitate verborum Concilij quamuis intellexerim viros doctos in facti contingentia tenuisse contrarium. Et ita declarauit S. Congregatio vt patet ex declaratione sequenti. An teneatur fidei professionem denuo facere is, qui secundum parochialem consequitur si in adeptione praeb. quam emisit, vel alia quacunque de causa coram Episcopo, siue aliis etiam publice fidei professionem semel emisit S. Congregatio respondit teneri.

RESOLVT. CC.

- 1 Maior summa minorem continet, & quod plurius est tantum est.
- 2 Iudex ne in periculum incidat quod iurauit seruare tenetur, & ita penam a lege statutam minorem non potest.
- 3 Papa solet condonare amissos fructus ob non factam fidei professionem, & non Ordinarius, & n. 4. refertur forma remittendi Greg. 14.

An Episcopus possit condonare fructus amissos ob non factam professionem fidei.

Videbatur posse Ordinarium id facere prima facie, quia hoc modo non tollit decreta Concilij Aloys. Ricc. Praxis, Pars I II.

1 Tridentini, nam summa maior minorem comprehendit l. prima §. si stipulanti mihi ff. de verb. oblig. l. diem proferre §. si plures ff. de recept. arbit. unde dicitur, si res plurius est utique tantum est, l. cum furti ff. de in lit. iurand. Constitutiones autem Synodales statuunt maiorem penam non cassant penam a S. Concilio Tridentino statutam, nam cui maius concessum est videtur etiam quod minus est, vt in materia Iurisdictionis firmat Bart. in l. 1. ff. de Iurisd. omni. iud. Grammat. decif. 5. num. 4. & per eum ibi allegata, & sic vnico contextu seruatur lex Sacri Concilij Tridentini. & Synodalis.

Contrarium tamen censui in facti contingentia ex rationibus infra scriptis videlicet, primo quia verissima haec est in iure propositio, quod non est licitum alicui iudici penam minorem praefertim legalem, l. fin. C. ne lac. Baptif. iteretur; quia iudex tenetur seruare statutum, quod ipse obseruare iurauit ne in periculum incidat l. 2. C. ne indic. viduit, ergo minorem non potest. Si itaque iudex non potest minorem penam ex eo quod iurauit seruare legem, ideo pari ratione Ordinarius non poterit minorem penam contra residentes a Sac. Concilio Tridentino editam quia iurauit, & vouit parere mandatis S. Matris Ecclesiae. Et ita Nauarr. conf. 3. num. 1. de cler. non resid. & sentit Fuscus d. lib. 2. c. 3. num. 4. in fin. ibi aut a Sede Apostolica indulgentiam obtinuerit de ipsis, & ita censuit S. Congregatio his verbis.

- 3 Fructus amissos ob fidei professionem non factam iuxta hoc decretum remittere non potest Ordinarius: sed recurrendum est ad Papam, qui solet eos condonare; est etiam alia declaratio in vna Arimin. quae sic ait.
- 4 Gregor. XIII. solebat remittere fructus male perceptos ob non factam fidei professionem, si verè nulla malitia interuenit, dummodo quam primum emittant, statuitque, quod nullus ad possessionem beneficij admittatur ante professionem fidei.

RESOLVT. CCI.

- 1 Appellatione beneficij quotidianae distributiones non reuocantur, & cum sint diuersi generis non augent corpus praebendae.
- 2 Dispositio Concilij Tridentini, decif. 24. c. 12. vt beneficiatus non faciat fructus suos: nisi personaliter iuramentum fidei, & non per procuratorem praestiterit, distributiones tamen suas facit.
- 3 Contributio facienda pro Seminario quotidianas distributiones non comprehendit.
- 4 Secundum ius commune non debetur subsidium charitativum de distributionibus, nisi contrarium sit statutum.
- 5 Habens indultum quod lucretur fructus in absentia, distributiones non lucrabitur, & si indultum extendatur etiam ad distributiones, lucrabitur illas tantum, quae sunt in pecunia, non autem quae in pane, & vino, num. 6.
- 7 Absens ratione studiorum etiam de licentia Papae, licet lucretur fructus beneficij, distributiones non num. 8.
- 9 Qui ex sua deuotione celebrat Missam in hora, in qua cantatur in choro etiam si sit in eadem Ecclesia, non lucrificat distributiones, secus si ei insum fuerit a superiore, a quo cauere debet.
- 10 Qui iuxta decr. Concilij Tridentini, abest tribus illis mensibus distributiones non lucrificat num. 11.
- 12 Si omnes praebendae fructus consisterent in distributionibus, ob non praestitum professionis fidei iuramentum tales distributiones quis non lucrabitur, & ita Parochus non professus aliquid pro seruitio praestito detrachere minus poterit num. 13.

An decretum Concilij quo capitur, quod non facientes professionem fructus amittant, locum habeat in distributionibus quotidianis.

Respondi negatiuè ex eo, quod appellatione beneficij non veniant distributiones quotidianæ Gózales in §. 7. proœmiali num. 166. distributiones namque non dicuntur de corpore beneficij, sed sunt de diuerso genere, & diuersa natura, nec augent corpus præbendæ, ex quo dantur ratione opere, & ministerij personalis. Oldrad. conf. 118. num. 4. Rota decif. 8. num. 1. de præb. in nouis. Staphileus de literis gratiæ in §. noua forma expectatiuarum num. 45. & 46. Rota decif. 402. num. 4. parte 1. diuersor. Cæsar. de Grassis decif. 5. num. 4. de præb. Similiter quamuis prouisi de beneficijs non faciant fructus suos, donec iuramentum fidei personaliter, & non per procuratorem præstiterint, vt disponit Concil. Trident. sess. 24. cap. 12. de reform. vers. prouisi etiam distributiones tamen acquirunt & faciunt suas, quamuis non iurauerint, vt declarant Illustrissimi DD. Cardinales in hæc verba.

Congregatio censuit distributiones quotidianas non comprehendere sub verbis Concilij hic, quoniam dantur ratione ministerij personalis, & propter operas suas, & illas percipiens facit suas.

Similiter Mandos. confil. 15. num. 2. & ante n. 5. & per totum consuluit, quod Concilium Trident. sess. 23. cap. 18. de contributione facienda pro seminario non comprehendit distributiones quotidianas. Pariter qui possidet beneficium vigore gratiæ nullæ ab ordinario obtentæ; licet in noua prouisione Papæ teneatur narrare fructus, quos percepit & de illis se componere cum Camera Apostolica alias gratia erit nulla. Put. cum alijs decif. 26. lib. 1. Secus tamen est quoad distributiones quotidianas Cassad. decif. 6. in princip. & sub num. 4. in fin. & ante num. 9. & sub eodem num. 9. in fine vers. ex quibus de præb. Item ex distributionibus quotidianis non debetur charitativum subsidium inspecto iure communi, nisi contrarium fuisset sancitum Bellenzin. in tractat. de charit. subsidio quæst. 76. num. 1. & 2. Lopus allegat. 136. num. 7. per totam. Mandos. confil. 15. num. 4. Mantua conf. 1. lib. 1. post num. 89. vers. non obstat quarto, vbi idem de decimis dicit. Sicut etiam indultum concessum ad lucrandum fructus in absentia non comprehendit distributiones glof. verbo adfuerint in cap. vnico de cler. non resid. in 6. & ibidem. Probus num. 50. in fine Cassador. decif. 1. eod. tit. Couarr. lib. 3. variar. c. 13. num. 2. ad med. vers. sed quamuis princeps. Immo si indultum esset ad percipiendas etiam distributiones quotidianas in absentia, privilegiatus illius vigore haberet tantum illas, quæ sunt in pecunia; non autem panem, & vinum, & alia similia, quæ in denarijs non consistunt secundum Archid. in c. sacerdos num. 3. l. q. 2. & in c. vnico sub num. 1. vers. non tamen talis percipiet victualia de cler. non resid. lib. 6. Quibus annecto quod litteris operam dantes, vel magistri docentes in aliqua Accademia ad maiorem vtilitatem Ecclesiarum, licet in absentia possint recipere beneficiorum fructus, non tamen prædictas distributiones cap. licet 32. & ibi glof. verb. distributiones de præb. Couarr. d. lib. 3. cap. 13. num. 2. post principium. Quod etiam procedit quamuis de licentia. Papæ sit abiens studiorum causa, vt censuit Congregatio S. Concilij declarans c. 3. sess. 21. de reformatione dicens sic.

Absentia causa studiorum etiam obtenta à sede Apostolica non excusat ab amissione istius tertie partis detractæ, sicut nec excusat ab amissione ceterarum distributionum quotidianarum. Idemque erat dicendum de Canonico lectore sacre Scripturæ in quali-

bet Ecclesia iuxta formam capituli primi sess. 5. Conc. Trid. nisi Papa Greg. XIII. de gratia speciali illas condonasset, vt dixit eadem Sacra Congregatio sub his verbis.

Idem censendum est de docentibus in Ecclesijs qui quamuis à seruitio chori abentes essent possunt percipere fructus suorum Canonicatum, exceptis quotidianis distributionibus, sed ex gratia diebus quibus legunt habendi sunt sicut præsentem in choro, & inferientes non modo pro illis horis, vt si mane legunt pro horis matutinis, & missa solemni, sed etiam pro tota die vt declarauit S. D. N. Gregorius XIII. Fuit etiam declaratum, quod celebrantes missam priuatam tempore horarum non debeant habere præfatas distributiones, vt sequitur.

Qui tempore quo cantatur vna hora in choro; missam celebrat in eadem Ecclesia ex deuotione, vel obligatione non dicitur interfuisse ipsi horæ, nec illius distributiones accipere potest, si verò iussu fuerit a superiore, vt celebraret tunc reciperet, superior tamen debet cauere à tali iussione. Eadem & maiori cum ratione qui absunt tribus mensibus à Concilio Trident. concessis, c. 12. sess. 24. de reform. nequeunt pro illo tempore consequi quotidianas distributiones, vt etiam declarauit S. C. 3. Augusti 1586.

Quod comprobatur etiā nam distributiones quotidianæ dantur ratione ministerij, & operæ personalis, & laboris: & illas percipiens facit suas, vt tradunt DD. in cap. vnico de cler. non resid. in 6. & non veniunt appellatione fructuum, & prouentuum beneficij capitul. licet de præb. Oldrad. conf. 113. Rota decif. 2. de præb. in nouis & 35. de re iud. in antiquis, Cassad. decif. 1. in fine de præbend. Probus ad Monachum in d. c. vnico n. 37. & nu. 52. Paris. conf. 32. & 34. lib. 4. Gigas conf. 144. alias resp. 35. de pension. Couarr. lib. 3. variar. c. 13. n. 1. Rota in Toletana Pensionis 5. Nouemb. 1565. & in Hispalensi. pensionis 8. Nou. 1574. apud Cæsarem de Grassis, decif. 116. & 1. par. diuersorum dec. 330. & post hæc tradit Gonzalez §. 7. procem. num. 154. Et ita censuit S. Congregatio Concilij vt in declarationibus sequentibus Concilium grauat non profitentes, vt non faciat fructus suos, quorum fructuum appellatione distributiones quotidianæ non veniunt, ita Congregatio censuit non comprehendere in hoc casu verbis concilij cap. 12. sess. 24. Alias distributiones quotidianæ non comprehenduntur sub hoc vers. quas seruiens facit suas licet professionem fidei non emiserit. Et facit in simili declaratio 9. adducta per Garziam in tr. de oblig. recit. par. 11. cap. ult. 6. dub. sub n. 186. Grossa tamen præbendæ, & si residendo, & diuinis interseculo lucrati, non venit in proposito appellatione fructuum iuxta dicta per Garziam, vt supra c. 2. dubio 19. n. 439.

Et similiter si omnes fructus præbendæ in distributionibus quotidianis consisterent, ita quod non esset Grossa, qui non fecisset fidei professionem eas non faceret suas, nam tunc succederent loco fructuum ne dispositio Concilij tunc frustraretur ad trad. per Probum in d. c. 11. num. 64. & alia per Garziam vbi supra, num. 113. 114. & 115. Nec de istis fructibus præbendæ, aut parochialis aliquid detrahendum est pro seruitio præstito, sed omnes debent restitui non facta professione, cum Concilium absolute dicat, quod fructus non faciant suos in poenam peccati, quamuis contrarium intellexi fuisse consilium a quibusdam Theologis.

RESOLVT. CCII.

Ignorantia Turis vniuersalis neminem excusat, quoniam quilibet iura seire tenetur, cum peritos consulere debeat, vt n. 3.

2. Post

- 2 Post lapsum duorum mensium à die publicationis, statuta etiam ignorantes ligant.
- 4 Vbi requiritur dolus, ignorantia iuris excusat numero 5. ex quo excusatur etiam à mortali, & à restitutione, num. 6.
- 7 Soluitur appositio, quod bene non peccet, teneri tamen ad restitutionem.

An qui non fecit professionem fidei ob ignorantiam, vel inaduertentiam excusetur à mortali.

In quo articulo est distinguendum, quod aut loquimur in foro exteriori, & tunc quia est ignorantia iuris communis, seu vniuersalis neminem excusat. l. error. C. de iuris & facti ignor. & cap. ignorantia de regu. iur. lib. 6. Quoniam scire iura quilibet tenetur l. leges C. de legib.

Imò iuris ignorantia dicitur dubio procul lata culpa, vt per Alexan. conf. 77. col. 2. vol. 3. Bart. in l. quod Nerua colum. 6. ff. de pos. Riminal. Iun. confil. 484. Annus numero 20. vol. 5. Betran. confilio 278. etiam num. 2. vol. 8.

2 In tantum, quod statuta ligant etiam ignorantes post duos menses à die publicationis, vt prodidit Abb. Dec. Bero. n. 49. & 52. & alij omnes vniuersaliter in cap. cognoscentes de conslit.

3 Et tanto magis ignorantia ipsa iuris non excusat, quanto quod quis potuerit consulere peritiores, idq; aliter non egit, vt per Glo. Alex. Iaf. Dec. & alios vniuersaliter omnes in l. iuris ignorantia C. qui admitti, attamen ignorantia iuris excusat, vbi dolus requiritur, vt per Angelum in l. si quis id quod ff. de iurisdic. omn. iudic. Dec. conf. 604. col. 2. conf. 605. & conf. 667. numero 6. quibus in locis vna simul cum Ruino conf. 23. lib. 1. consulere pro Duce Grauinæ eum non

5 teneri poena criminis læsæ Maiestatis, vel alia licet sumpsit arma cum inimicis Cesareæ Maiestatis contra terras ipsius, ex quo dolus argui non poterat in eo, qui crediderit sibi id licuisse, quoniam licentiam tunc habebat Viceregis Regni componendi se cum inimicis ipsis pro statu suo recuperando, prout in casu simili in causa syndicatorum Ciuitatis Canusij dum tractabatur de poena incurta per eos in arctando Capitaneo findicando terminum Regiæ Pragmaticæ, ita exiit ad eorum fauorem iudicatum in sacra Regia Audientia Prouinciæ Terræ Bari, sub die 20. Ianuarij 1589. me affidente, tunc in ea Auditore, & huiusce causæ commissario; & maxime quando est iuris clari, quæ non excusat, regul. ignorantia lib. 6. Cumes. 12. quæst. 76. articul. 4. disput. 3. Gabr. Vazquez 12. disputat. 123. num. 5. Suarez 5. tom. de censuris disput. quarta sect. 8. n. 18. ita in prop. Nau. d. conf. 7. num. 2. & d. conf. 12. Flam. Parisius supra n. 8. & 9. Eman. Rodrig. supra P. Ledesma infra.

6 Secundo excusari in foro conscientie, & quo ad Deum à mortali, & consequenter ab amissione, & restitutione fructuum ad capitul. 2. de constitut. & ibi gloss. 1. si ex pura ignorantia, vel inaduertentia dicti præcepti sincerè, & absque malitia, & mala fide facere desistit dictam professionem fidei iuxta doctrinam Caietani in summ. verb. præcepti transgressio in fin. & Armillæ verbor. præceptum n. 8. Nauarr. dict. cap. 23. numero 59. & conf. 9. de renunciat. Card. de legib. lib. 8. disput. 13. vltimo cap. 2. positione Cumes Vazquez d. 1. 2. tom. 2. disp. 158. n. 61. & ita in proposito tenet Nauarr. d. conf. 7. num. 3. & d. consilio 12. Flam. Paris. supra num. 10. F. Eman. Rodriguez supra, & quæst. regul. 2. tom. quæstion. 72. art. 3. & Zecchus de Benef. & pension. c. 9. num. 3. vers. requiritur etiam.

Et ita tenendum est quamuis P. Ledesma dict. conf. 7. clus. 10. 2. difficultate, teneat contrarium nempe tamen Aloy. Ricc. Praxis. Pars III.

lem teneri restituere in conscientia, & non facere fructus suos, quia ista lex (inquit) non est poenalis, & sic obligat in conscientia, licet non sit peccatum sicut teneretur restituere fructus Beneficii, qui desineret recitare, licet id faceret ob ignorantiam, seu inaduertentiam, aut negligentiam inuincibilem, si tamen bona fide consumpsit fructus, non teneri restituere, nisi id, in quo factus est locupletior, & hanc esse sententiam omnium Doctorum, & magistrorum. Quæ sententia est falsa, verius enim est istam legem esse poenalem, vt diximus, cum prius fructibus, ad quos alias habebat ius, & titulum, & idem dicimus in non recitante vltra quod ibi erat diuersa ratio iuxta sententiam Theologorum.

RESOLVT. CCIII.

1 Regula qui per alium facit per se ipsum facere videtur, non procedit in iuramento fidei prestando cum debeat fieri corporaliter tactis Euangelij, & iuxta traditam formam Pij 4. vt num. 2.

3 In iuramento, necessario requiritur tactus Scripturarum, in quibus contineantur Evangelia de quatuor Euangelistis, & num. 4.

5 Reijctur opinio afferentium posse fieri fidei professionem per procuratorem.

An fidei professio fieri possit per procuratorem.

ET prima facie videbatur affirmandum ex regula iuris, quod qui per alium facit per se ipsum facere videtur cap. qui per alium de regulis iuris, & omnia nostra facimus, quibus nostra impartitur autoritas cap. mulieres, de sententia excommunicationis l. 2. C. de veteri iure enuclean.

Cæterum contrarium consului ex eo, quod istud

2 iuramentum, & professio fidei debeat fieri corporaliter, id est, tactis scripturis, & dicendum est debere fieri corporaliter, & tactis Euangelij, & alias non satisfieri vt patet ex verbis formæ traditæ à Pio IV. in constitutionibus supra citatis, num. 5. in fine, ibi sic Deus me adiuet, & hæc sancta Dei Evangelia, & notat Ioan. And. Abb. n. 6. & alij in cap. ego N. de iureiurando, & facit etiam, nam vbi iuramentum deferretur à iure, requiritur necessario, in actu iurandi corporalis tactus scripturarum, vt per gloss. in c. vt circa verbo corporali, & verb. præstato de electione in 6. & in clement. 1. §. porro verbo tacta de hereticis, & ibi Doct. Colmum in pragmatica sanction. tit. de elect. §. ad locum verb. manibus. Monachum in dict. cap. vt circa, num. 12. Abb. in cap. fin. de iuramento calumnie num. 3. Caputaquen. decisio. 123. par. 2. part. 6. ad particulam 9. num. 10. & ita tenuit Rota in causa Carthaginens. fructuum coram D. Plato 19. Februar. & 1. Iul. & 22. Nouembr. 1588. vt in decisionibus statim ponendis, & in Toletana Scholastria 22. Innij 1592. coram D. Orano sufficere tamen, quod scriptura, quæ tangitur sit, vel contineat Evangelica, seu

4 Euangelium aliquod de quatuor Euangelistis, Bonif. in d. Clement. 1. de hæret. num. 94. Vnde Rota in vna Chartagin. coram Plato censuit non potuisse quendam per procuratorem emittere huiusmodi professionem, aut illam in curia facere, & publicum instrumentum ad partes transmittere, quia certum est huiusmodi iuramentum debere corporaliter præstari, vt tradunt DD. in cap. ego N. de iureiurando, vbi Abb. num. 6. quo stante cum decretum Concilij, vel it, vt faciat coram Capitulo, & Episcopo, aut eo impedito coram Vicario, necessarium est eum, qui proficetur præsentem esse, alioquin dici non poterit, quod corporaliter iurauerit, & professionem emiseric coram Capitulo, & Episcopo.

5 Et propterea inferitur huiusmodi professionem fidei non posse fieri per procuratorem, quamvis contrarium tenuerint Nauarr. dicto consilio 11. numero 2. & P. Ledesma supra 6. difficultate, sed debere fieri personaliter, vt S. Congreg. Concilij censuit, & aduertit additio Nauari ibi, & refert Zerola 2. parte verb. fidei professio, vt in sequenti declaratione super d. c. 12. ibi, facere professionem per se ipsum, & si professionis & fidei, &c.

PRAXIS HOSPITALIS.

RESOLVT. CCIV.

- 1 Hospitale non venit appellatione beneficij.
- 2 Amplia etiam si Episcopi auctoritate sit fundatum, & in eo Missa celebrentur. Et quamuis in titulum beneficij conferantur cum sint ad nutum, amouibilia n. 3.
- 4 Limita quando hospitale confertur in perpetuum id est ad vitam titularis, tunc enim dicitur beneficium Ecclesiasticum numero 5. Quod quomodo procedat citat. numero 4.
- Limita ubi hospitale esset accessorie unitum beneficio Ecclesiastico.
- 7 Limita quando sumus in materia fauorabili, quia tunc appellatione beneficij venit etiam hospitale, quod secus est quando sumus in penali dispositione.
- 8 Dispositio loquens de quibusvis beneficijs si continet materiam extendibilem puta obuiatiam fraudis comprehendit etiam hospitalia subiecta Episcopo.
- 9 Constitutio de publicandis resignationibus comprehendit etiam hospitalia: reddunt ratio, quia est fauorabilis, & propterea extendenda.

Hospitale an veniat beneficij appellatione.

- 1 Respondi quod non; nam Hospitalia non veniunt sub reservatione extraneantis ad regimen. Feder. de sen. consilio 280. casus talis est Dec. consilio 165. numero secundo vers. sed supradictis Aeneas de Falcon. de referuat. quest. tertia princip. ante final. numero 33. Simonet. eodem tract. questione septima numero primo, & per totam. Silua de beneficijs parte secunda questione 17. numero primo, Gomez. de trien. questione septima in fin. Rebuff. de nominat. questione 15. numero 12. Put. decisione 261. numero 10. libro primo Mohed. decisione 18. de caus. posses. & proppriet. etiam si auctoritate Episcopi sint fundata, & habeant Ecclesiam, & Campanile, & in eo perpetuo Missa celebrentur Mohed. dicta decis. 18. addit. ad Simonet. dicta questione septima numero quinto, & probat tex. in dict. Clement. per literas ibi etiam si Ecclesias, vel cappellas, &c. & quamuis conferantur in titulum beneficij, cum sint ad nutum amouibilia, Rota decis. 3. de regul. in Antiquitate Gom. de except. n. 92. ad fin. & n. 93.
- 2 Declara hanc illationem, & etiam principalem conclusionem, vt non procedat si Hospitale in perpetuum conferatur, id est ad vitam titularis, quod esse non potest, nisi ubi in fundatione ita cautum sit, vel ubi per electionem prouideatur, vt disponitur in dict. Clement. quia contingit s. vt autem, tunc enim dicitur beneficium Ecclesiasticum, & cadit sub reservatione Silua de de benefic. 2. par. q. 11. num. 8. Pauin. de officio, & potest. cap. Sede Vacan. p. 2. q. prima Rebuff. in praxi tit. de deuolut. num. 73. & in tract. de nominat. q. 15. num. 13. vers. primo fallit Gomez. in regul. de trien. quest. septima per totum Mohed. dicta decisione 18.
- 6 Secundo declara vbi cumque hospitale accessorie est unitum beneficio Ecclesiastico, quia tunc de illo

iudicatur sicut de beneficio Rebuff. post alios in dict. tract. de nominat. questione 15. numero 14. Agid. decis. 387.

7 Tercio notabiliter declara, vt appellatione beneficiorum Ecclesiasticorum non veniant Hospitalia, quando sumus in penali dispositione, & ita intelligitur tex. in dict. Clem. per literas de prabend. ubi Anchar. post alios numero 1. & 5. Felyn. in capitulo de quarta numero 14. de prascript. Dec. consilio 161. sub n. 2. Sylua de beneficijs parte 3. q. 41. secus ubi sumus in materia fauorabili, quia tunc appellatione beneficij venit etiam Hospitale, vt defendit Lopus relatus per Anchar. qui cum sequitur in Clement. dispendiosam numero secundo in 4. not. de iud. cuius etiam opinionem tutiorem dicit ibidem Cardinal. q. 3. in fin. idem Cardin. in Clement. 1. questione septima de sequeltr. posses. latissime Felyn. in d. cap. de quarta numero 15. de prascript. qui putat id defendi posse etiam si in dispositione non addit dictio vniuersalis, quacumque, &c. & in fin. d. numeri decimi quinti subiicit, quod si est aliqua dispositio iuris, vel regulam continens materiam extendibilem puta obuiatiam fraudis, si loquatur de quibusvis beneficijs comprehendit etiam Hospitalia subiecta Episcopo, licet solita gubernari per laicos, & sub numero 16. addit se ita obtinuisse in Causa propria in materia regulaz 24. idem quoque defendit alios citando Paris. consilio 36. numero 15. & 16. libro quarto, & Silua de beneficio. parte prima questione tertia numero 9. cum alijs per Mandos. in reg. 26. questione quinta quibus addo Gambar. de potestat. legat. libro quinto num. 21. & 22. ubi quod in materia fauorabili, vel proportionabili appellatione beneficiorum veniunt Hospitalia. Hinc Rota in Region. Hospital. 13. Novembris 1587. Coram Bubalo tenuit quod constitutio de publicandis resignationibus comprehendat etiam Hospitalia, ea scilicet ratione, quia est fauorabilis, & extendenda Caputaquen. decisio. 36. parte tertia in impressis, est enim edita ad obuiandum fraudibus, vt ex eius praefatione colligitur, quo casu constitutio dicitur fauorabilis, vt late probat. Aym. consil. 118. numero vndecimo, etiam si alias materia ex sui natura esset odiosa. Dec. consilio quinto in fine, & etiam si constitutio esset penalis plenè Gozad. consilio quinto numero sexto vnde in ea beneficij appellatione comprehendendi debet etiam Hospitale, in quo concurrunt fere omnes rationes dictae constitutionis, quod fuit in causa, vt alias Rota apud Caputaq. dict. decisio. 36. exilimauerit illam habere locum etiam in beneficijs iuris patronatus, licet in illis viderentur cessare verba constitutionis sonantia in beneficijs, quae conferuntur, nam putauit satis esse, quod reliquae rationes in ea militarent, prout fere omnes militantes in Hospitalibus, nam & in his contrahentes cum Hospitalario post resignationem possent decipi, Hospitalarius in detrimentum animae suae partem illam fructuum, quae ad illum pertinet male perciperet, item ignoraretur vera vacatio Hospitalis, videatur Lopus in tract. de Hospital. quest. 52. & Villadeg. de legat. quest. 9. num. 17.

PRAXIS ILLICITAE NEGOCIATIONIS.

RESOLVT. CCV.

- 1 Clericis lucri causae negociari, & mercaturam facere prohibitum est.
- 2 Bannimenta emanata contra clericos mercaturam exercentes, vel similes species.
- 3 Hodie Illustrissimus Dominus Thesaurarius cognoscit priua-